

Група відомих українських мовознавців на чолі з американським мовознавцем

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 Телеф. JHO: BErgen 4-1016

ЗАЛІЗНИЧІ РОБІТНИКИ ПІДПИСАЛИ КОНТРАКТ

Вашингтон. — Три великі залізничні юні прийняли пропозицію Білого Дому в справі налагодження трірічних непорозумінь з залізничними підприємствами і таким чином промовили урядові шлях до зняття залізничної кризи. Заступники залізничних підприємств і залізничних братів підписали в середньому договір у бюрі президентського дорадника Джона Р. Стілмана після кількох п'ятигодинних розмов. По робітничим боці діля заступники братства паличів на локомотивах, ордену залізничних кондукторів і братства машиністів. Вони погодилися на пропозицію Стілмана з перших двох днів, яку прийняли були підприємства. Згода залізничних братів була змішана з висловом негодуючості. Вони кажуть, що до контракту прийшло під тиском уряду, який має залізничні в посіданнях від серпня 1950 р., щоб не допустити до страйку. Після підписання договору уряд передасть залізничні їх власникам за кілька днів. Попри угоду на підвищення платні, у контракті містяться ще кілька зусиль, що робітники не будуть ставити нових вимог до жовтня 1953 р. Тільки, якщо б уряд підписав платні іншим робітникам відповідно до кількості продукції, тоді й залізничники будуть вважати себе вільними вийти з новими домаганнями.

Сенат відкинув іміграційний проєкт Лімана

Вашингтон. — Після дводенної дискусії налі, поправками й додатками до іміграційного закону, що його підготувала комісія під головуванням сен. Пат МакКаррана, Сенат 51 голосами проти 27 відкинув ці поправки, які на ділі становили цілковито інший законопроект, виправлений сен. Гербертом Г. Ліманом з Нью-Йорку. За пропозицією Лімана новий іміграційний закон мав бути "ліберальний" і "людський". Автор законопроекту комісії, тобто сен. МакКарран, у відповіді на запитання Лімана й його прихильників заявив, що проєкт Лімана цілковито змінив би етнічний і культурний склад американського населення і дозволяв би на залізничні платні охолопів частинну піддашку, призначену робітникам в лютім 1951 р. на 12½ ц. для робітників у вартостях і 5 ц. робітникам на шляхах з новим додатком так, що теперішня пересічна платня на годину вноситься від \$1.59 до \$1.95.

Сенатська комісія ухвалила продовження контролю цін

Вашингтон. — Сенатська банкова комісія одобрива і перадала повному Сенатові до ухвалення значно виправлений законопроект, який дає урядові право накладати контроль на ціни й платні до березня 1953 р. і контролю на видавання матеріалів та комірного до 30 червня того року. Найважливіша зміна зайшла в точі, щоб забрати з Ради Стабілізації Платень справи, що стосуються робітничих непорозумінь, а крім того постанову, щоб ця рада мала у своєму складі як представників публіки тільки таких людей, що їх одобрить Сенат. Рада складається по рівній частині з трьох груп, а саме: представників робітництва, промисловців і громадянства. Робітництво обурене таким складом і грозить бойкотом ради.

Лільяна Гелман відмовляється зізнаватися перед Комісією Палати Репрезентантів

Вашингтон. — Авторка багатьох п'єс, що мали надзвичайне поведіння в театрах на Бродвею та у фільмових підприємствах Голівуду, Лільяна Гелман відмовилась відповісти перед комісією про її американських діянь. Питання на яке вона не захотіла відповісти було про те, чи вона була колинебудь членом Комуністичної партії.

ПРЕЗИДЕНТ КРИТИКУЄ КОНГРЕС ЗА ВІДМОВУ ПІДВИШКИ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Вашингтон. — Президент Труман висловив гостре обурення на Конгрес за те, що Палата Репрезентантів не допустила до підвищення добродійства з фонду суспільного забезпечення. Головну вину в цьому президент приписав Американському Медичному Товариству, яке від кількох років веде завазую опозицію проти Труманового плану заведення забезпечення здоров'я. Свої завази висловив президент на зібранні Адміністрації Добровільної Служби Ветеранів. Його критика мистіла негодуючості за відмову ухвалити підвищення пенсіонерам і ін-

РІДЖВЕЙ ПОПЕРЕДЖАЄ, ЩО СОВЕТИ РОЗБУДУЮТЬ НОВУ СИЛУ НА СХОДІ

Вашингтон. — Ген. Метью Р. Ріджвей висловив перед великим числом сенаторів в приватній розмові свої спостереження про положення на Далекому Сході. Крім того він розмовляв з кореспондентами на пресовій конференції в Пентагоні. Обидві розмови були доповненням його конференції з верховними урядовцями секретаріату оборони, з якими він зустрінувся на перекресі у приватності президента Трумана, та тасмної конференції з об'єднаними генеральними штабами всіх трьох ділянок зброї. Програма ген. Ріджвея під час його побуту в Вашингтоні охоплює й промову на спільній збірній обидвох палат Конгресу в четвер перед полуднем. З розмов, які були ведені прилюдно, довідалися учасники, що Совеми розбудовують велику військову силу на Далекому Сході поза збільшенням боєвими силами комуністичних військ і військових корейців. Верховна команда Об'єднаних Націй довідалася, що Совеми не тільки збільшили свою армію на Далекому Сході, але теж побудували нові інсталляції і літунські майдани. Команда О. Н. на Далекому Сході спостерігає ці всі рухи і приготується відповідно до оборони, однак не приготува на наступу проти комуністів, твердив ген. Ріджвей, який має незабаром від'їхати на становище верховного командувача альянських сил в Європі на місце ген. Двайта Д. Айзенгавера.

Еспанію прийняли до ЮНЕСКО

Об'єднані Нації, Н. Й. — Еспанію прийняли до Виховної, Наукової і Культурної Організації ОН, хоч проти цього гостро протестували представники Соевіт, Чехословаччини й Польщі. Прийняття це схвалили Господарська і Соціална Рада ОН 12 голосами проти 5. Проти прийняття голосували ще Мексика та Уругвай, а Швеція здержалася від голосування. Представник Куби, д-р Еміліо Нунез Портуондо, заявив, що він не захоплюється режимою, що тепер в Еспанії, але він підтримує внесок на допущення цієї країни до членства в ЮНЕСКО, в якій уже сидять такі тоталітарні країни як Соевіти, Чехія і Польща. Хоч Франко і переслідував еспанський нарід, то ці переслідування не можуть рівнятися з тим, що діється в тоталітарних державах під владою комуністів.

Відкрито канал Амстердам-Райн

Тіел, Голландія. — Корольова Юліана відкрила найбільшу шлюзу на каналі, що ллється в Амстердам і Райн. Цю частину каналу будували 17 років і тепер канал Амстердам-Райн об'єднує Голландію з країнами, що лежать над Рейном: Францією, Німеччиною та Швейцарією, та скоротить час їзди на половину, це значить на 20 годин. Найбільша на суходолі шлюза на цьому каналі знаходиться біля Тіел. Ця шлюза довга на 1,150, а широка на 57 стіп і нею можуть проїздити найдовші вальки барок. Брама цієї шлюзи важить 190 тонн, її відчиняють при допомозі мотору і вона вислі випорожнити або наповнити водою збірник в шістьох до десятих мілісекунд. Між каналом і Рейном через старий канал проїхало 100,000 кораблів, що мали 23,000,000 тонн ваги. Надіються, що після відкриття нової частини каналу річний тонаж кораблів подвоїться і вноситиме 50,000,000 тонн.

Ватикан підписує договір у справі втікачів

Об'єднані Нації, Н. Й. — Апостольський Делегат у Вашингтоні, Архиспископ Амеліо Джованні Чіконіні, підписав у канцелярії Генерального Секретаря ОН Трингве Лі договір про втікачів, який заповняв втікачам охорону в справах релігії, власності, торгівлі та в інших ділянках. Це вперше представник Ватикану відвідав будинок ОН.

Ординарії для гр.-катол. українців у Бразилії

Прудентіополіс, Парана, Бразилія. — Бразилійський тиженник "Праца" сповіщає, що кардинал Дон Жайме де Варрос Камара, який має свій осідок в Ріо де Жанейро, як архиспископ тамошньої дієцезії, призначений списком-ординарієм для греко-католицьких українців цілої Бразилії. Декрет Апостольської Столиці виданий 14 листопада 1951 р. креує окремий ординаріат для Східних Обрядів і призначає кардинала списком-ординарієм для греко-католицьких українців східних обрядів. Цей декрет увійшов в життя в День Воскресіння поточного року. До того призначення юрисдикцію над українцями католиками виконував списоком Антоній з Понти Гросса, в штаті Парана.

Добродійна діяльність "Армії Спасення"

Нью-Йорк. — Широка добродійна діяльність заслуженої організації "Армії Спасення" позначена ще одним здобутком. Незадовго у Нью-Йорку, в "Долішніх місті", де туляться найбільше населення міста, біля Третьої вулиці, по вул. Бавері буде відкритий дім для тих, що прагнуть вилікуватися від недуги пияцтва. Дім цей коштує пів мільйона доларів й відповідає усім найновішим вимогам гігієни та виховання. На різних поверхах доми знаходяться різні залі для читання, слухання викладів, оглядання телевізійних передач тощо. Окремо є кімнати, де можуть знайти притулок ті, що не мають власної хати, разом з пральнею, купальнями й іншими угодженнями. Ті, що перемагають недугу пияцтва, доставляють працю в організації Армії Спасення. До нового доми впускати будуть лише тверезих.

Лікування сухітників новим ліком поза шпиталями

Нью-Йорк. — Мисський відділ здоров'я сповіщає, що розпочато застосування нового ліку проти сухіт ("ТВ") вже серед хворих, що не перебувають у лічницях. У самому місті Нью-Йорку з дев'ять з половиною тисяч хворих на сухіт, що перебувають поза

ГЕН. РІДЖВЕЙ ПЕРЕД СПІЛЬНОЮ СЕСІЄЮ КОНГРЕСУ

Перед спільною сесією Палати Репрезентантів і Сенату Злучених Держав мав виступити в четвер ген. Метью Ріджвей, дотеперішній головний командант альянських збройних сил на Далекому Сході, що є в дорозі до Парижа, щоб перебрати від ген. Айзенгавера головне альянське командування в Європі. Попереднього дня ген. Ріджвей виступив на закритій сесії сенатської комісії збройних сил, висловлюючи свої сумніви щодо можливостей замирення в Кореї та стверджуючи велику розбудову комуністичних сил на Далекому Сході.

В Кореї вже нема про що говорити — твердить адм. Джой

Мунсан, Корея. — Адмірал Чарльз Тірнер Джой, дотеперішній голова альянської делегації на переговорах в Панмунджом в справі перемир'я в Кореї, заявив на вчорашній конференції комуністам, що "якже нема над чим переговорювати" та що рішення тепер залежить виключно від них. Адмірал Джой, що очолював альянську делегацію під самим початку переговорів, які ведуться вже під одинадцять місяців, залишив цей свій пост та вийшов до Злучених Держав, щоб перебрати керівництво воєнно-морською академією в Анаполісі. Своєю останньою участю в переговорах він використав на те, щоб це раз завітати комуністам, що альянсти не підступлять від своїх засади тільки добровільної репатріації полонених та не вимагають комуністам, які не бажають до них вертатись. "Рішення тепер у ваших руках" — заявив адм. Джой комуністам і вийшов з шатра в якому відбуваються переговори, опорожнивши центральне місце, яке він займав. Негативно після того увійшов до шатра новий шеф альянської делегації, ген. Гаррісон, та заявив опорожнене місце адм. Джоя, який перед виходом з шатра додав, що він закінчує свою функцію голови альянської делегації і передає її ген. Гаррісону. Наради, що їх після того перервано, мали на прохання комуністів, продовжуватися ще після полудня.

Аліанти приспішують сегрегацію полонених в Кореї

Токіо. — Аліантське командування величезних таборів комуністичних полонених в Південній Кореї повідомило про приспішення процесу відділювання полонених комуністичних фанатиків від інших полонених. Цю сегрегацію переводить у зв'язку з бунтами, що їх постійно намагаються організувати комуністи, слухаючи наказів комуністичного командування. Після зламання двох останніх бунтів, одного на острові Кодже і другого в Пусані, комуністи усепокоїлися і вчора вже не було жадного спротиву з їхнього боку. Ситуація в таборах полонених змінилася, як командування таборів публічно заявляло в справах дипломатії ген. Ботнер.

Збільшуються американські втрати в Кореї

Вашингтон. — Департамент оборони повідомив, що американські втрати в Кореї за минулий тиждень збільшилися на 204 вояки і вносіть разом за весь час війни 108,707 вояків і старшин вбитими, пораненими і пропавшими в акції. В тому є: 19,157 вбитих, 77,274 поранених, 9,699 пропавших в акції і 1,196 полонених. Найбільші втрати, 88,406 вбитих, поранених і пропавших, віднесла армія, тоді, коли втрати морської піхоти вносили 17,795, флоту 1,348 і авіації — 1,158 вбитих, поранених і пропавших.

Черчил віддає моторовий транспорт приватникам

Лондон. — Уряд Черчила відніс перемогі над опозицією, бо більшість 305 до 283 голосами англійський парламент прийняв закон про відпозачення приватникам удержавлених засобів моторового транспорту. Цю перемогу консервативні уможливили самі соціалісти. Перед голосуванням вони грозили, що при найближчому перейнятті влади соціалістами — засоби транспорту будуть конфісковані. Але в дебати представник лейбурістів Моррісон не згадував про конфіскацію автобусів, тільки сказав таку заяву: "Якщо виборці підтримають нас в найближчому часі і Партия Праці прийде до влади то ми знову повернемо засоби транспорту державі".

СУПЕРЕЧНОСТІ ПРИПІЗНЮЮТЬ ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АРМІЇ

Париж. — Суперечності між міністрами закордонних справ шістьох європейських країн, головню щодо привілеїв французької армії на німецькій території та щодо часу триваючого договору в справі європейської армії, припізнали порозуміння в справі того договору. Наради в цій справі ведуться вже від минулого року і їх мали завершити міністри закордонних справ шістьох країн, що почали свою конференцію два дні тому, але вчора перервали її та продовжуватимуть в п'ятницю в Страсбургу. Договір в справі європейської оборонної спільноти та спільної європейської армії мав би бути підписаний вже в найближчий вівторок, безпосередньо після сподіваного підписання мирового контракту між західними альянтами та західно-німецькою республікою. В конференції в справі європейської оборонної спільноти беруть участь міністри закордонних справ Франції, Італії, Бельгії, Люксембургу, Голландії і Німеччини. Головною метою обох договорів, є включити Німеччину в західно-європейську оборону, що буде зв'язана з цілою оборонною системою Північно-Атлантичного Пакту. Суперечності, через які відложено дальші наради шістьох міністрів до п'ятниці, полягають в тому, що Франція пропонує, щоб важність договору встановити на 50 років, тоді коли Голандія обстоює, щоб цей договір тривав так довго, як довго триватиме Північно-Атлантичний Пакт. Крім цього, Франція домагасться, щоб її війська на німецькій території, разом з американськими і британськими гарнізонами, затримали свої дотеперішні екстериторіальні права і привілеї аж до 30-го червня 1953-го року, отже до часу, коли вони мали б бути включені в спільну європейську армію, якщо договір в цій справі буде ратифікований. Німці домагалися, щоб ці права і привілеї французьких військ закінчилися рівночасно з ратифікацією договору. Рівночасно повідомлено, що французький уряд на своєму вчорашньому засіданні доручив міністрові закордонних справ Плуманові, щоб він при своїй найближчій зустрічі з державним секретарем Ачесоном, яка наступить в найближчу п'ятницю, склав своє зажелання відносно "американської інтерференції" в справах внутрішнього управління Тунісу та повільності у виконанні замовлень на військовоустаткування для Франції. — Тимчасом французькі комуністи користують з цих суперечностей між альянтами і скріплюють свою підписну пропаганду, пригортаючи тем масові демонстрації проти ген. Ріджвея, що має приїхати ввечері до Парижа, щоб перебрати головне альянське командування в Європі.

Закінчено підготовку мирового контракту з Німеччиною

Вони, Німеччина. — Представники трьох західних великодержав і Західної Німеччини практично завершили вже підготовку плянованого мирового контракту, що мав би бути підписаний міністрами закордонних справ в найближчий понеділок. Це сталося після того, як устійено справу розподілу німецького фінансового вкладу в західну оборону, що цю становила головну перешкоду до кінцевого порозуміння. Самюель Ребер, заступник американського високого комісара, що брав участь в нарадах, заявив вчора, що "ми готові зустріти міністрів закордонних справ" Злучених Держав, Британії і Франції, які мають підписати договір в понеділок. До вирішення залишаються ще тільки деякі технічні та другорядні справи. Німці зокрема бажали б собі ще негайного встановлення окремої ради, яка перевірила б вироки за судження німецьких воєнних злочинців та поробила відповідні рекомендації щодо їхнього уласкування. Це зробило б теперішньому німецькому урядові симпатію населення та допомогло б йому швидше добитися ратифікації договору в парламенті.

Ген. Айзенгавер дістав найвище французьке військове відзначення

Париж. — Французький прем'єр Антуан Піне удекорував вчора ген. Двайта Айзенгавера "Військовою Медаллю", найвищим французьким військовим відзначенням, і опісля на прощання поцілував його в імені Франції. Передача відзначення та прощання відбулося на окремій церемонії, в якій взяли участь члени французького уряду, найвищі військові достойники та дипломати, хоча ген. Айзенгавер не віде з Франції скоріше, як з кінцем травня, передавши свій пост головнокомандувача альянського командування в Європі своєму наступникові ген. Метью Ріджвею.

НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ПОГРОЖУЮТЬ ГРОМАДЯНСЬКОЮ ВІЙНОЮ

Берлін. — Підписання контрактового мирового договору між західними альянтами і Західною Німеччиною поставило Німеччину над "пропастю громадянської війни і нової третьої світової війни" — заявив вчора маріонетковий прем'єр комуністичної Східної Німеччини, Отто Гротеволь. Він вважає, що після підписання мирового контракту буде виключено будь-яке порозуміння між урядами Західної і Східної Німеччини, — але "німецький нарід" потрапить "з'єднати". Раніше східно-німецькі червоні були проголосили "останню пересторогу" і "останній заклик" до німецького народу, щоб він не допустив до підписання договору, перестерігаючи, що акція "злочинного Аденауера" заставляє Східну Німеччину змобілізувати її власну "національну оборону".

силу, під проводом найкращих своїх синів". Тим самим тоном заговорили теж інші комуністичні "вожді" в Східній Німеччині, намагаючись залякати німців погрозами громадянської війни та "другої Кореї". Рівночасно совєтське військовоє управління повідомлює західних представників в Берліні, що вже в найближчу суботу будуть закриті три з одного десятка головних шляхів для комунікації між Західною Німеччиною і Берліном, а очолюване Гергардом Айслером комуністичне Німецьке Інформаційне Бюро проголосило заяву, що "західні осередки шпигуства і саботажів, зокрема Розвідка Служба Злучених Держав, використовують західний Берлін для організації саботажів і терористичних акцій та провакацій в Східній Німеччині".

СВОВОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Re-entry as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Pending.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На шість місяців	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На шість місяців	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА

Виступ президента Трумана у Вест Пойнті з нагоди святкування 150-річчя існування цієї військової академії минулого вітківка вніс багато світла в оцінку теперішнього положення. Правда, президент Труман в своїй промові ствердив ще раз вже багато разів з'ясовувати події і факти, але це було так само, як і в обличчя нової комуністичної пропаганди, як і найбільш побажаних були нові застереження Президента щодо оборонної готовності Злучених Держав зокрема вільного світу взагалі та необхідності дальшого скріплення в той оборони.

Президент Труман зокрема підкреслює, що війна в Кореї з ділом Кремля та що Москва ані не зрезигнувала ані не припинила свої інтенсивної підготовки до підкорення цілого світу. З другого боку, Злучені Держави ніколи не мали і не мають жадних імперіалістичних ані агресивних цілей, але вони твердо рішені припинити теж совєтський імперіалізм і поробити всі можливі заходи для відбиття совєтської агресії ззовні і знутри. І власне в цій оборонній підготовці Злучені Держави зробили і роблять величезний прогрес. Для прикладу Президент ствердив, що наша оборонна продукція сьогодні є в загальному три рази більша, ніж вона була ще рік тому, що в сінці ч. р. продовжувало, в порівнянні з січнем попереднього року, амуніції і військового устаткування вартості шість разів більше. Американські збройні сили дістають нові і високої якості літаки, танки та іншу зброю.

Проте, найважливіше твердження Президента відносно оборонної підготовки, це загада, що Злучені Держави вже мають атомову артилерію. Досі були на цю тему тільки поговорки і здогади, а тепер це вже підтверджений найвищою інстанцією факт. При цьому Президент теж загада, що флоту продовжує працювати над першим атомовим судном та що ціла наша атомова продукція є в найкращому стані.

На окрему увагу заслуговують висновок президента Трумана відносно Кореї. Висловивши найвище признание американським, південно-кореїським та іншим воїнам за їх босадатність та їх мораль в боротьбі проти комуністичної агресії, Президент підкреслює, що коли б не американська рішучість та оборонна пропакція, сьогодні Москва вже була б запанувала над Азією, а з чотверту Об'єднані Нації був би залишався клантат беззастовного паперу. Це твердження важливе вже хочби тому, що в теперішній передвборчій кампанії часто перетягається струну і противники теперішньої адміністрації намагаються використовувати для виборчих цілей навіть накинени Америці та вільному світові війну в Кореї, називаючи її „війною Трумана“, або „безпотрібною війною“.

На закінчення своєї промови, президент Труман підкреслює важливість теперішньої завершеної вже акції для оборонної об'єднання Європи та важливість дальшої оборонної підготовки. Президент не думає, що війна є необхідна, але він теж не виключає її можливості. Теперішня американська політика, як і політика вільного світу, базується на переконанні, що загрозу нової війни можна буде відвернути оборонною силою і готовістю, що рівночасно запевняло б перемогу, якщо б демократія ця війна була накинена.

З твердженнями президента Трумана цілком певно погодяться і їх тільки привітас кожний громадянин. Натомість можна мати деякі побажання до того, чого Президент не сказав, але що повинен був сказати. Масою на думці так важливу в американській політиці і для американської оборони справу визволення поневолених Москвою народів. Вже не тільки в пресі, але й в усіх інших вивах американської публічної опії, включно з Конгресом, від деякого часу постійно підкреслюється konieczність, щоб Америка перейшла від політики стримування комуністичного імперіалізму до політики визволення поневолених народів. Звернення, що їх дав президент Труман в своїй промові у Вест Пойнт американському та іншим вільним народам щодо скріплення оборонної могутності вільного світу, є дуже важливі і надійні. Але для американської оборони не менш важлива є теж надія і заохота для поневолених народів, яких вважається „Ахлієювою п'ятою“ совєтської імперії, а їхній дух спротиву ставиться вже атомової зброї.

Америка в совєтському дзеркалі

Совєтська преса уважно слідує за книжковими новинами Америки й зазначає кожний неприхильний голос про СССР, як вияв американського напасництва. Зате ніколи не подає об'єктивних американських голосів про СССР. Таким чином, у совєтського читача створюється уявлення, що в ЗДА люті капіталісти лише пропагують збройний похід на Москву і не дозволяють виходити пресі, яка прихильно говорить про „батьківщину трудящих“.

Одночасно в СССР пильнують видавати такі статті про Америку, що зовсім викривляють образ цієї країни. А посильні військи книжок з-за кордону, звичайний совєтський громадянин дістає не може, то й уявлення про чужі країни має лише таке, яке подають йому книжки/публікації в СССР.

Зокрема багато книжок про Америку друкується в СССР в останні роки, — це, переважно, описи Америки тих авторів-росіян, що побували за океаном під час Другої світової війни, коли совєтські кораблі приходили сюди за підтримкою „лейд-лау“.

Минулого року, серед незчислених брошур і книг дешевої антизахідної агітки, в СССР з'явилася декілька книжок-репортажів про Америку, а серед них Н. Васильєва „Америка з чорного ходу“, — стр. 345, вид. „Совєтський Писатель“ й, у тому ж видавництві „На американському березі“ Василья Кучерявенка, — 123 сторінок.

Васильєва описує мешкання в ЗДА за мешкальними зразками в СССР. „Ми побували в мешканнях, де в кожній кімнаті стиснутий шість-вісім або навіть десять-двадцять осіб. Іноді доходить до того, що на одній постелі спить ціла родина. Що в таких мешканнях відсутні ніякі мебелі, поза ліжками й одним столом на цілу кімнату, про це не доводиться і говорити“.

Інший автор, Кучерявенко іде потягом біля Лос Анджелес. Дивиться у вікно й добає, як мури, ната, при наближенні потягу, „поспішати ховатися у колійній каністрівій гущавині. Нас це здивувало, й, у відповідь на наш запит, робітник-нафтовий пояснив, що парубчак, підліток на пляжі в Лонг-Біч, вертавшись до Лос Анджелес, був, стріляють з вікон потягу у муриніських дітей. Ось вони й ховатися, доглянувши потяг“.

У самому ж місті, в дільниці „Чайна Сіті“, автор бачить рішкі. „У одній сидить американський старшина, а в іншій, — багато вбрана, з пишного зачіскою, — молода жінка. Вона задирливо споглядає на сусідній поїзд, штовхаючи парасолою у спину рішкі“.

В автобус з Портленду до Ванкувер вісає індіянка. „І тільки індіянка, передавши гроші за квиток, хотіла сісти на сидіння, як кондуктор, скоцившись, скопив її за руку, почав штовхувати за двері, які, посміхаючись відкрив відій. Жінка гаряче протестувала. У цей момент, два добре вбрані американці зірвалися зі своїх місць й утрьох вони вштовхнули жінку з автобусу... Пасажири весело сміялися“.

У місті Сістлі в стебті Вашингтон, юрба б'є мурина: „жінка би-

ла мурина торбиною по очах і о-скаженіло кричала: „Виколіть раніше очі... Мужчини, вбивайте мурина, але виколіть очі“...

У Портленді до управи міста йдуть інваліди. — безрукі й безногі, щоб попросити праці, — „але зверху стояли поліцейські й безжалісно штовхували їх по сходах вниз“. Звучанням над інвалідами задоволено пригладася юрба глядачів, а серед неї одна жінка захоплено вигукнула: — „Ах, як він його вдарив! Цей так і покотився, випереджуючи свої миліції! Погляньте, який удар!“

Зокрема багато книжок видається в СССР про „звучання“ американців над населенням азійських країн та про пляни американців винищити населення Азії.

Микола Очерет

Одною лавою проти нашої єдності

В ньюйоркській російській газеті прочитали ми статтю Андрієв-Полтавця про Наукове Товариство ім. Шевченка і про Миколу Чубатого, що розглядає доводи п. Бориса Лисянського, який дорікає на необ'єктивність трактування в „Енциклопедії Українознавства“ ролі православної церкви в Україні. На питання порушене п. Б. Лисянським першим реагував „Церковний Вісник“, потім, здається, „Новий Шлях“, „Українські Вісті“ та певно й інші українські часописи й журнали. Через те ми певні, що хіба, коли вони траплялися при друкуванні „Енциклопедії“ будуть висвітлені чужі п. Б. Лисянським і проф. М. Чубатим у спільному погодженні і в другому виданні, а може в окремому коментарі до цього тижня видання, будуть виправлені і тим справа буде остаточно вирішена. Живемо ж у вільній державі і масо змогу одні другого переконати і в той спосіб добитися правдивого освітлення тої чи тої події.

Та не це болить п. Андрієв-Полтавця. Йому хотілось би використати саме що помилку щоб нагнати „сепаратистів“ на „самостійників“. Його цікавить, як „будуть реагувати на це пани Мовчани, Балакуни, Брехуни, Очерети, Вудяки, Вагненки, Угненки та інші наддніпрянці, що знаходяться на „побережжях“ у галицьких докторів, магистрів, редакторів і іншої титулованої знаті“.

Саме в цьому питанні існує повне погодження не лише різних напрямків російських часописів на еміграції, але й російських совєтських часописів; саме тут замикається коло інтересів всіх росіян і всі вони, — від комуністів до монархістів, від „вождів“ до „сенок“, що знаходяться „на побережжях“ у емігрантських „вождів“, в дивовидній єдності з Політбюро та „генеральною лінією“, вони виступають єдиним фронтом проти „самостійників“ маючи лише одну мету перед собою — нагнати галичан на наддніпрянці, „сепаратистів“ на „самостійників“, простий народ на інтелігенцію, аби гризлися, аби сварилися. Та ми це розуміємо, бо пройшли добру школу цієї тактики росіяни ще в Совєтах.

Особливо спеціалізуються в розсвітанні неправди совєтські журнали. У цих журналах, переважно в журналах для молоді, подається однаковий образ ЗДА, як країни терору, зрад, недостатків і голоду. Журнали поважно запевняють, що в ЗДА діти змушували доносити поліції на своїх батьків, що тут прив'язують до стовпів і спалюють живими людей, що населення розгрібас смітники, щоб знайти кавалочок гнилого банана.

Читає в СССР привичкашні до того, що діти змушували доносити в МВД на своїх батьків, що за кавалочком хліба треба безкоштовно вистоювати в чергах, вірити тому, що пишеться у більшовицьких агітках.

Молодь в СССР уважно прочитує кожну книжку про чужі країни. Ці чужі країни, а серед них насамперед Америка, представляють йому, як розсадник найбільш кривди людству, яку треба знищити задля добра цього по-крайнього людства.

ПОГАНІЙ ПОСІВ: ПОМСТА

По кожній війні статистики намагаються обчислити і зіставити в цифрах її біляні, а радше одну його сторінку, а це матеріальні втрати, які вона приносить. І завжди цей біляні є негативний для обох сторін, тієї, що війну програє і тієї, що її виграла. Безпосередніх матеріальних користей війни нікому не приносить. А посередні користі? Заняті території і дорібок чужим коштом? Це ще велике питання, чи через деякий час ці здобутки не стануть важким тягарем для побідної держави і чи в національному біляні не прийдеться пересунути їх на неприємну сторінку пасивів. Історія нас на це чимало прикладає.

От хочби німецька політика могутності в XX ст., що довела їхню державу до небувалої катастрофи. Також останні події в Ірані, Єгипті й Індокитаю це ті болючі пересунення в національному біляні Англії та Франції, за які приходиться платити їм не тільки обидженим життєвої столиці, не тільки ціною пониження державного престижу, але й куди більшою ціною крові своїх дітей.

Та крім матеріальних втрат кожна війна приносить ще інші, яких не може представити цифрами жодна статистика світу, а це втрати моральні. Вони далеко важчі і не легко їх усунути. Гроші тут не вистачають. Людина вбиває людину тому, що вона знайшла по другій стороні барикади. Шогі гірше. Гук розривів бомб, гарматних і крісових пострілів віддається в душу дитини і вона підсвідомо виростає в атмосфері вбивства як у невинну забавку. Апо-

тійними більшовиками, тим найпідлішим, продажницьким і доносницьким елементом... Саме з цих люмпенських елементів Чека, ГПУ, НКВД і МВД вербує собі помічників. І от ці секети і безпартійні більшовики, бездієльні люмпени, згідно з соціальною природою всякого люмпена і плебей, коли стрясав над їхнім хлібодавцем Сталіном біда, вони, як підлі раби, зрадили свого господаря і сховалися. Очікували німців і тихо сиділи. Коли ж скристалізувалася німецька політика щодо України, як полилася кров українських патріотів, цюйно тоді цей люмпен і плебей повірив, що це вже справжній господар і виліз із шпарня. Це вони стають найвірнішими слугами нового господаря, це вони з донощиків НКВД стають донощиками Гестапо. Це вони кричать, що ладні цілувати кожен камінь Берліну. Але згорів Берлін і Гітлер і ці відщепенці лишилися знову без господаря... („Українські Вісті“, ч. 32).

Ще приведемо думки з статті п. Віри Вабенко: „Відповідь землякам“. „Пиліпенко обурюється, що в Україні не було російських шкіл, що опера в Києві була в українській мові. А на якій мові опера в Москві? А як так школи? Чи лише в Києві має бути опера й школи чужою мовою... А якщо мовою по всій російській імперії урядувало НКВД, а тепер урядують МВД? Може не російською п. Пиліпенко? Росія — червона чи біла завжди була тюрмою народів... Тож залишити, панове „снки“, Україну в спокою. Цікавить Росію — намагайтеся зміняти її імперіалістичний світогляд на демократичний — тоді Росія... перестануть ненавидіти“.

теоза війни, апогеоза вбивства зроджує страшний злочинний мало-літній, коли через блага непорозуміння дитина стріляє батька, коли мимно обиджений малий заляцняний вбиває молодого дівча. І треба довгих літ розумної, вищої праці, щоб підняти потоптану мораль.

У Мюнхені, 1948 р. була видана книжка в польській мові п. н. „Брунатна бестія“. Автор П. Відерман, старша понад 60-літній людина з вищою освітою, в колишній Польщі директор жидівської гімназії в Сосніці і Бендзіні. В своїй книжці описує він німецьку окупацію Горішнього Шльєська і ліквідацію великої, понад сотні тисяч жидівської громади в цій окрузі. Автор стратив тоді своїх найближчих. Очевидно, що людина, яка перейшла пекло на землі, описує свої переживання кров'ю свого серця. Та ці описи переплітає автор своїми міркуваннями на тему духовності жидівства, проти-ставляючи її німецькій духовності, та кожним разом закінчуючи їх міркуваннями про помсту на цілому народі!

„Нашим гаслом відтепер буде: Німецьчина мусить бути знищена. Кожний німець, без огляду на вік і стать, повинен мати випалений знак свастики на чолі, щоб пам'ятати, що Гітлер був його вождем, а свастика гербом. Людство ще не впало так низько, щоб не випалити до решти з свого тіла такого боляка, яким є цей підлий, хитрий і підступний нарід. Американські жиди! Пам'ятайте, поки будуть існувати німці, доти ні один жид, отже і ви, не можете бути безпечні. Якщо не зітрете їх в порох і не усунете з землі як до останнього, знайте, що вони будуть мститися на вас за програму війни. Жиди цілого світу повинні сповити наказ біблії, яка каже: Зітри ім'я Амалика... Амалик то брунатна бестія, то німець, що непокоїть світ війнами. Як довго буде жити на світі один німець, так довго світ не буде мати спокою“.

Ми далекі від того, щоб не розуміти трагедії жидів під гітлерівським режимом, чи виправдувати Німеччину. Висновки автора наводимо на те, щоб його власними словами вказати на глибокий моральний упадок людини, спричинений війною. Коли на подвір'ї шорніберської в'язниці висіли націоналістичні алошівці, то це був акт справедливості на поодинокі особи за неповний вини. Це зрозуміло. Та такі карі автора книжки не вдовольняють. Він домагається страшної помсти, фізичного знищення цілої нації, себто, щоб за злочин відповіді новим злочиним. Завдання тих, що переживали воєнні страхотні, не в тому, щоб роздряджувати ледве застелі рани, роздмухувати ледве пригаслі огні пристрастей та засівати посів ненависті й помсти. Помста, як вилудування первісних інстинктів, обнижує моральний рівень людини та завершає її в часи хижацької етики. Завданням тих, що бачили власними очима людську бестію, поведи боротьбу за моральне відродження людини, боротьбу з поневоленням людини, з усякою роду насиллям, боротьбу в обороні великих, духовних надбань людства.

Накликуванню до помсти є неморальні, а передовсім шкідливі тим, що затрокують душу молоді. Молода людина підходить до проблем життя з ідеалістичною міркою. Вона легко запалюється ідеалами, та горить бажанням зараз же реалізувати їх власними руками. І це зовсім в порядку. Та життя ставить цілком іншу задачу, не раз дуже важку, не раз непоборну. І ось в таких моментах молоді, незагартована душа знов же легко попадає в крайність і — заледно відвади — стає циніком, або деспотом, що не раз кулею

(Закінчення на стор. 3.)

Л. Печинська

КИТАЙСЬКИЙ ЧАСОПИС

З зацікавленням, я часто споглядаю в ньюйоркській підземці на читачів китайських часописів. Формат цих часописів, звичайно менший від формату нашої „Свободи“. Сторінок також не багато. Самі „літери“ великі й тому здається, що матеріал у такому часописі вміщено небагато. Однак читач дуже довго тримає перед собою сторінку і його очі поволі опускаються зверху вниз, слідуючи за химерними знаками прямолінійних рядків — стовбчиків.

Мені дивно в такі хвилини думати, що цю ж саму китайську газету може читати й розуміти японець, який усю ніяк з китайцем порозумітися не зможе, настільки різні їхні мови. Та й самі китайці говорять настільки різними говірками, що, часто, єдино можливістю порозумітися, є для них написати значок, що його вони однаково розуміють.

Це дивно видається нам, бо ми звичайно писемо окремі звуки нашої мови, а китайці і японці окремі слова. Тому в китайському

часописі один значок (буква, літера) віддає ціле слово, ціле поняття, на яке ми потребуємо кілька букв. Щоправда і в нашій писемній часті вживають одного значка на ціле поняття. Ось наприклад, наше слово „сім“ ми звичайно зазначаємо одним значком „7“, а не трьома буквами. Цього самого значка вживав й американець замість п'ятих літер слова „seven“. І цей значок „7“ однаково зрозуміли й американець, й українець, хоч в усній мові вони вживають зовсім різних слів, щоб сказати „7“. Це саме торкається й таких загальнозвжених, як \$, %, і багатьох інших значків, що їх однаково зрозуміли французи, німці, англійці, грек й українці, хоч кожний має інше слово на ці значки.

Пригадайте це все, приглядаючись повільному читанню часописів, що їх тримають в руках пасажири, які виходять звичайно, з вагону підземки на одному з зупинок ньюйоркського „китайсько-го міста“.

Велика китайська імміграція в ЗДА, особливо в Нью Йорку та на західній бережжівці, має багато власних видавництв, що друкують книжки та часописи, — деякі з них дорівнюють часописам в їхній батьківщині.

Обставини побуту в самім Китаї спричиняють, що спосіб видавання китайського часопису та поширювання його, значно різняться від американсько-європейських норм. Звертас, насамперед, увагу порівняльно невисокий наклад часописів у Китаї. Так, найбільший Шанхайський часопис „Синь Вень Жи“ (Денний часопис новин), — що його редакція і друкарня відвідують численні делегації з європейських півдосєтських країн, — має всього 120,000 примірників накладу.

Наклад цей замалий для п'яти-мільйонного міста, якщо званижати, що в самому місті розходиться лише 80 відсотків накладу, а решта йде в інші міста та на села. Одночасно це й високий наклад, якщо пригадати, що, щоб вчитися 5-6 років у початковій та 2-3 роки в середній школі. Цей бо часопис оперує великим числом понять, які він передає чотирма тисячами знаків (а усього кожне число, що друкується в шість стовпців має біля 120,000 знаків). Отже для значного відсотку насе-

лення Шанхаю, цей часопис „занадто мудрий“, бо менш грамотні читачі не зможуть зрозуміти того, що надруковано аж чотирма тисячами знаків. Во в Китаї люди не діляться на грамотних і неграмотних. Тут з неграмотних, чверть грамотні, півграмотні, грамотні на три чвертини й так далі, бо дієслово грамотність в Китаї — це вислід дуже багатьох років „повсякчасного навчання“.

Іще пояснення щодо малого накладу китайських часописів знаходимо в величезних просторах Китаю та „недостаті доброї системи сполучення“. Так, нормально, Пекінська газета доходить до Шанхаю за два дні, до Кантону за 5, а це далі за тиждень і більше.

Техніка видавання часопису в Китаї неудосягнута. Головна складальна машина, без якої годі собі тепер уявити видавництво в інших країнах, — літінот, — тут незнаний. Досі не вдалося ще збудувати машини, яка б охоплювала масу китайських знаків, хоч вадіви пробавляється і в майбутньому ця справа може бути додатково розв'язана. Але сьогодні все ще складають руками. У залі складачів стоять великі касті поділені на три частини. У бічних частинках порозкладані знаки, що найчастіше вживаються, — с біля тисячі, — і біля кожної з

бічних частин стоїть складач. У середній частині касті знаходяться 2-3 тисячі рідше вживаних знаків і з неї складачи добирають потрібні їм знаки. Часто вживані вислови заздалегідь получені разом. Це, в газеті „Синь Вень Жи“, такі актуальні вислови, як „Народно-визвольна армія“ тощо.

Не так давно збудовано писальну китайську машину, яка, по її удосконаленні стане зразком і для китайського літіноту. Писальна машина вже тепер дає великі прирости в праці редакції, хоч послугуватися нею досить тяжко. Це півметрові квадратова скриня, вивпнена знаками, або їхніми частинами. Над нею круглий валок, що їдять на коліщатках вгору й вниз. На валуку прилад, що посувається праворуч і ліворуч і що може сгнати до кожного знаку в скрині. Машиністка бере аркуш паперу й накручує його на валок. Валок посувається до бажаного рядку з знаками й зупиняється, а прилад для витягування знаків далі посувається до потрібного знаку праворуч чи ліворуч, халас його, підносить до валка й відбиває його на папері, що на валуку. Потім обережно вкладає значок на його місце. Таким чином вправна машиністка за годину може написати до тисячі знаків. Це зовсім не мало, якщо цінити ще раз на це, що ці зна-

ки тут не букви, а окремі слова, чи частини понять.

Коштує китайська газета багато, — тисячу юанів, себто майже стільки, скільки нормальне сидіння. Передплатники зникають не мають.

Часопис в Китаї має значно поважніше суспільне становище, як леінде й пригадує нам значення, які колись мали в нас перші наші часописи. „Синь Вень Жи“ має три тисячі кореспондентів, що освітлюють найменші подробиці національного життя. Особливо багато місця присвячує редакція економічним питанням, — сам відділ економічних справ має 1800 кореспондентів, себто більше ніж всі позосталі. Міжнародній політиці приділяється 15 відсотків, внутрішній політиці — 30, культурі — 10, хроніці — 5, а решта, себто 40 відсотків займають економічно-господарські справи.

У Китаї існує, з огляду на малограмотність населення, звичай спільного читання, що був колись звичай в Галичині й був спричинений тяжким матеріальним положенням селянства, коли далеко не кожна родина могла купувати часопис. В Галичині таке читання відбувалося звичайно в Провістах, але часто й по приватних хатах, так, як і в Китаї, де група читачів сходиться до передплатника, й прослуховує газету,

О. Бест

ГЕНЕРАЛ АЙЗЕНГАВЕР

Про ген. Айзенгавера пишеться дуже багато так в американських як і в європейських часописах. Це зрозуміло, бо з особого ген. Айзенгавера, як кандидата на президента Америки пов'язана не лише доля американського континенту, але й інших країн світу. Деякі американські часописи й журнали („Лайф“, „Тайм“) вважають справу президентури ген. Айзенгавера за пересуджену. Не так воно є в дійсності. „Вислід породи і війни ніколи не є певний“ — каже стара римська пословиця.

Тому ми беремося писати про особу ген. Айзенгавера не як про кандидата на президента, а як про людину, яка, без огляду на вислід виборів, буде займатися чимось міцно в галерії славних американських мужів поруч през. Трумана, ген. МакАртура, ген. Ріджвея та інших.

Ми хочемо подати про ген. Айзенгавера те, що про нього написав рік тому назад один з чоловіків італійських публіцистів Індрио Монтанеллі. Така характеристика особи, ген. Айзенгавера має для нас велику цінність, раз тому, що вона писана рік тому назад, коли ще не було відомо чи ген. Айзенгавер буде кандидатом на президента, друге, вона походить з табору, який ще вчора воював проти Аліантів.

В році 1941 повернувшись, тоді ще полковник Айзенгавер, після першої катастрофічної фази війни на Падіфіку з фронту до головної квартири в Пентагоні (Вашингтон). Вже тоді заступав він гадку, що війна вирішиться не в Азії, а в Європі. Тому його поставлено на чолі європейського висадного корпусу, на яке то ставились був передбачений ген. Маршал. Таким чином пол-

ковник Айзенгавер був іменований полководцем військ, що існували лише на папері, гармат, що на них став лише була літа, літаків, що їм не були ще готові вартості. Таке було положення. Два роки пізніше виходить ген. Айзенгавер у Франції на беріг як вождь 95 альянських дивізій, прекрасно озброєних, з повітряною та сухопутною флотою, яка перевищала о ціле небо німецьку.

Не дивно, що йому, а не комусь іншому повірено утворення альянських військ. Коли рік тому назад ген. Айзенгавер в дні 21-го лютого 1951 року обіймав на паризькому летючій команді над тими військами, він мав до своїх розпоряджості 21 тивізій, що мали боронити фронту довгого на тисячі кілометрів. То були 7 альянських дивізій в Німеччині, 9 французьких в материк, дві дивізії в Англії, 3 дивізії в Італії.

Проти тих сил стояло тридцять російських дивізій в східній Німеччині, в тому 20 панцирних, далі по дві дивізії в Польщі, Астрії, Мадяричч, Румунії. Крім цього чотири польські, дві чеські, три румунські, одна болгарська дивізії, разом приблизно 200 дивізій з 3 мільйонами чоловіків. Айзенгавер являється дивною людиною. Коли, після конференції у президента Трумана, спитали журналісти ген. Айзенгавера, чи він прийняв пост начальника воєди альянських військ, він відповів: „Я с генералом в чинній службі. Я приймаю кожний пост, що мені його моя влада признає“. А однак не все воно відбудувалося так гладко тому, що конференція з през. Труманом в тій справі тривала кілька годин і обговорювано мабуть справи не лише військового характеру, але також політичні справи та ген. Ай-

зенгавер мусів одержати обиданки.

Одного разу французький генерал Біллот, який саме тоді перебував в Вашингтоні, спитав ген. Айзенгавера, які були б погляди славного стратега Клязевіца на третю світову війну, він відповів: „Я ніколи не читав Клязевіца“. Один раз хтось звернувся до увагу ген. Айзенгавера на технічну слабкість військ в Європі. На це відповів йому ген. Айзенгавер: „Любий приятелю, дві річі розуміють дилетанти краще за фахівців: „проституцію і стратегію!“

Коли ген. Грінтер, його шеф штабу звернувся йому увагу на один артикул французької комуністичної часописи „Гуманіте“, в якому заповідалося мобілізацію комуністичних мас проти акції ген. Айзенгавера в Європі, він відповів: „Це настроєне мене оптимістично, що комуністи мобілізують проти мене не війська а цивільну людність!“

Правдоподібно не відповідає правді, що ген. Айзенгавер не читав ніколи Клязевіца. Але одне є певне, що він не поділяв поглядів Клязевіца на війну, який уявляв, що в війні рішенням чинником є техніка. Тимчасом ген. Айзенгавер уявляв, що наступна війна не буде виключно технічною, навпаки будуть в ній відігравати чи не рішенням ролі чинники політичні. Ген. Айзенгавер уявляв, що війна ведеться аж тоді, як стріляють гармати, та що цілі слідуючої війни будуть головно стратегічно-військові, а політичні.

Тому ген. Айзенгавер являється більш політиком, як стратегом, більш мужем стану, як штабовим старшиною. На те вказує також ціла його військова кар'єра. Після першої Світової війни одержав ранг майора. Від 1935-1939 року відбав військовою службою на Філіппінах. Підчас другої Світової війни став генералом бригади, відтак головнокомандуючим висадних Альянських військ у Франції в 1944 році. Про побуду війни написав знаму книжку п. з. „Хрестоносний похід в Європі“. За такий наголовок його книжки, нагнівалися на нього німці, але сьогодні в міру великих заслуг ген. Айзенгавера для Європи, йому той „гірх“ призабуто і сьогодні Німеччина разом з цілою Європою з великим жалем працює його як головного команданта атлантійських військ. Не місце тут говорити про ті заслуги, що їх положив ген. Айзенгавер, як головнокомандуючий військ НАТО від грудня 1950 до сьогодні. Можна би без більшого труду скласти звіт на скільки за той короткий час збільшилася військова сила Заходу, хоча багато лишається військовою таємницею. Але те, що ген. Айзенгавері поведлося прислати до Атлантійського пакту Грецію та Туреччину, та що йому вдалося за короткий час об'єднати духово цілу Західну Європу, являється великою його заслугою як вождя і політика. „Пам'ятайте про те, — говорив ген. Айзенгавер до студентів університету в Колумбії, якого він є президентом, — що техніка є лише знаряддям в руках людини“. Прем'єр Черчилль так висловлюється про великого генерала: „Я подивляю цей, великий, далекий, який та чистий характер“.

Як ми вже на вступі зазначили, воно не є зовсім певне чи ген. Айзенгавер буде вибраний президентом Америки. Але як воно не було б, ген. Айзенгавер залишиться визначною людиною.

„УКРАЇНСЬКІ“ ТВОРИ НА СЦЕНАХ КИЇВСЬКИХ ТЕАТРІВ

„Красний мак“, „Кармен“, „Життєве море“, „Ревизор“, „Под золотим орлом“, „Враги“, „Ворис Годунов“, „За горизонтом“, „Тридцять сребренників“, „Русалка“, „Мартин Боруля“ та ін. (Рад. Укр. 16, 17 і 18 квітня).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Третій Звичайний З'їзд Т-ва бувших Вояків УПА в ЗДА

У дні 26 і 27 квітня 1952 відбувся в Нью Йорку у приміщенні Л. М. К. Третій Звичайний З'їзд Товариства бувших Вояків УПА в ЗДА. Участь у З'їзді взяли бувши Вояки УПА з Нью Йорку й околиць та делегати з Відділів Клівленд, Шікаго та Дітройту. Після участі в Параді Льволивості голова Т-ва д. І. Яриківський відкрив З'їзд, вішануванням пам'яті впадших Героїв та привітав запрошених гостей, делегатів і членство. Президія у складі: голова д. Л. Футала; заступники д. І. С. Голіш, д. Н. Рушницький та секретарі д. Т. Бурій і Я. Кіцюк кермували далішим ходом ділових нарад. Привітання З'їзду склали: УККА, Ком. Об'єднаних Амер.-Українських Орг. міста Нью Йорку, ОУА „Самопоміч“, Головна Управа ООСЧУ, Головна Управа СУ-МА, Братство кол. Вояків І-шої Української Дивізії, Братство бувших Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця, Товариство бувших Вояків УПА в Канаді, Товариство Української Студентської Молоді ім. М. Міхновського — Представництво у ЗДА, Станиця УСС — Нью Йорк, Другий Відділ ООСЧУ, Нью Йорк, Від. ТУСМ — у Шікаго, О-

середок СУМА — Нью Йорк, Відділ Т-ва бувших Вояків УПА, Клівленд, Шікаго й Дітройт та окремі несприятелі члени Т-ва і запрошені гості. Після реферату д. І. С. Голіша „За збереження Красної Символіки“ та дискусії, закінчив перший день нарад спільним прийняттям та циклом споминок учасників Красної Боротьби.

Другий день нарад започатковано спільною участю в Бого-службах. Після вичерпних звітів Відділів та Головної Управи, З'їзд склав признання за успішно проведеною працею та аплявзом у ділах абсолютної уступливості Головної Управи. Вибір нових керівних органів попередив рефе-

рат д. д-ра Б. Гука на тему „Наше внутрішньо-організаційне положення“. Після дискусії над рефератом вибрано нову Головну Управу в такому складі:

Голова: д-р Б. Гук; заступники: Я. Кіцюк, М. Черешньовський; секретар: Е. Нестерук; касир: М. Шашкевич; члени: І. Яриківський, М. Грицькован; контрольна комісія: А. Мицько, В. Кульчицький, Р. Байляк; суд чести: С. Голіш, Л. Футала, О. Дашко, Т. Бурій, С. Данів.

По затвердженні Резолюції закінчив Третій Звичайний З'їзд Товариства бувших Вояків УПА в ЗДА відвідування національних гмінів. В резолюціях З'їзд м. ін.: „Підтримувати політику Уряду ЗДА в його активному спротиві москвинськ-большевизній агресії і вірити, що Уряд ЗДА підтримає самободобні прагнення українського народу, що їх він задокументував збройною боротьбою УПА“; „гостро засуджувати московськ-імперіалістичні групи на еміграції, що планують реставрувати російське імперію, а також засуджувати польські еміграційні групи, що зазіхають на західні українські землі з кияким городом Львовом“; „літас Український Конгресовий Комітет в його праці для справи визволення України і закликає своїх членів до сплачування Національного Давку З'їзд дружньо вітас Братство бувших Вояків УПА ім. св. Юрія Переможця в Німеччині, Товариство бувших Вояків УПА в Канаді, та всіх Других, розкинених по цілому світі. Вітас теж усі організації бувших вояків Українських Армії, та Українсько-американських Ветеранів. Окремо З'їзд вітас все воїнство, що стоїть у боротьбі проти комуністсько-московських імперіалістів“, та „кличе до подання революційного табору на еміграції“.

ПОГАНІЙ ПОСІВ; ПОМСТА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кінчас своє життя, або кидається в другий бік, стає фанатиком своєї ідеї, та в її ім'я посвячує себе, не раз за марність, що ніяк ні рівноважить повеселю жертви. Особливо великий вплив на формування молоді душі має друковане слово, тимбільше якщо воно глас на ідеалістичних струнах. Тому і філософування на тему помсти над ворогом легко приймається в молодій душі та діє негативно на її мораль.

Тирані аж надто добре розуміють, що друковане слово є одним із ризальних, виховних чинників і тому не допускають подуву свіжих ідей до своїх вихованків і по-варварськи нищать писання, ненадихані їхнім духом. Тільки ця тактика короткозорості і глупа. Ідея все одно пробиває і найглубші, тюремні мури та набирас ще більшої, просто містичної сили. Тому виховання належить оперти не на непевні заперечуваннях та заборонах, а на позитивних, моральних цінностях, на загально-людських ідеалах, мольнолого доріжку творчого духа на протязі тисячолітньої історії людства, на великих зраках, в які така багата ця історія. Добро, правда, краса не втратили свої вартості, хоч людська бестія намагається їх оплювати. Навпаки, на тлі скривавленого світу вони тим більше ясніють як провідна зоря для втомленого, зблуканого мандрівника. У глибокій пошані й

любві до цих ідеалів, до великих їх носіїв та мучеників, що за них терпіли і вмирали, нехай зростає і процвітає найшляхетніший твір Господньої руки — людина.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала й Америці й Канаді найсильніші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поволеному українському народові.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ВІДБУДОВА КИСВА

В минулому році в Києві побудовано перші нові будинки на центральній магістралі Кисва — Хрещатику, відбудовано Київський університет, тільки в минулому році введено в експлуатацію 103 тисячі квадратних метрів нової житлової площі. Незважаючи, однак, на проведену велику роботу, будівництво житлового фонду Кисва і, зокрема забудова Хрещатики здійснюється ще незадовільно... за період з 1952 до 1953 року на центральній магістралі Кисва-Хрещатику та прилеглих до нього вулицях передбачено спорудити 12 житлових будинків, площею 31,7 тисяч кв. метрів, 7 адміністративних будинків, палац культури промислової кооперації, будинки консерваторії та готелю... Значна частина намічених робіт припадає на 1952 рік. Протягом цього року мають бути здані в експлуатацію 97 тисяч квадратних метрів житлової площі. (Рад. Укр. 8 квітня).

Оже, минулого року здало до ужитку 103 т. кв. метрів житлової площі і це визнано за незадовіль-

не, а тому на 1952 рік намічено здати до ужитку... 97 тисяч кв. метрів, цебто ще менше.

Київ перед війною мав до 900 тисяч населення. За деякими даними нині в Києві живе 600 тисяч. Коли до квартирозабезпечення застосувати совєтську норму-мінімум 4 кв. метри на людину то по цій нормі Київ повинен був мати житлову площу до 2500,000 кв. метрів, отже проваджене нині будівництво в Києві складає ледве 4% потреби житлової площі. Коли б таке будівництво і в таких темпах провадилось й далі, то через 25 років сучасне населення Кисва жило б по чотири душі в одній шістьнадцяти метровій (розмір нормальній кімнати для однієї людини) кімнаті.

Така соціалістична перспектива Кисва і його мешканців, як вона виглядає з звітів про відбудову Кисва. Розміри будівництва в Києві не відновлюють нормального зносу (амортизації) житлового фонду міста, не кажучи про віднову зруйнованого в час війни. (У. Думка).

УВАГА! — УКРАЇНЦІ!

Фільмова вистава

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

оголошена на суботу, 24. і неділю, 25. травня 1952 в Stuyvesant Highschool, ВІДКРИКАЄТЬСЯ з причини свята Петлюри і Коновальця. Слідкуйте за оголошеннями.

Дирекція Авраменка.

УКРАЇНЦІ МІСТА НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ

подає до відома Українському Громадянству, що

В НЕДІЛЮ, 25. ТРАВНЯ 1952 Р.

В ЗАЛІ ВАШІНГТОН ІРВІНГ ГАНСКУЛ

(Ірвінг пл. і 16. вул.)

— відбудеться —

ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ

присвячена світлій пам'яті СИМОНА ПЕТЛЮРИ, Головного Отамана Військ Української Народної Республіки, та СВІТЛА КОНОВАЛЬЦЯ, Команданта Січових Стрільців і Голови Проводу Організації Українських Націоналістів.

В ПРОГРАМІ: Співочий промово проф. І. Паливоди та реферат ред. В. Давиденка; сольовний і дуєт артиста С. Винниченко-Могової та Л. Рейнгардта, декламація п. Лідді Крушинської та виступи хор „Вояк“ під багаторо проф. Недаліського. Фортепіанний супровід п. Леел Вахнянін.

Початок о год. 8. вечорі

Вступ \$1.

Залишками все Українське Громадянство Нью Йорку і околиць масово пати участь у цій Академії, щоб тим вишукати світлої пам'яті великих Героїв та Вояків, що з рук большевицько-комуністичних агентів полягли за волю України.

В НЕДІЛЮ, 1. ЧЕРВНЯ (JUNE 1) 1952 РОКУ ВІДБУДЕТЬСЯ УРОЧИСТЕ ПОСВЯЧЕННЯ

ОСЕРЕДКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗДА, в БАУНД БРУК, Н.ДЖ. ПРОГРАМА УРОЧИСТОСТЕЙ:

Год. 9:45 рано. Прощення з церкви св. Ап. Андрія на центральну площу, де відбудуться головні урочистості. В процесії беруть участь Синопат і Духовенство, братства і сестричтва, діти недільних шкіл, церковні хори та представники парафій і церковних організацій з прапорами і хоругвами.

Год. 10:15 рано. Соборна Архієрейська Св. Літургія, яку, в послужінні всього Духовенства єпископів, висповідальний Митрополит ІОАНН та Архієпископ МСТІСЛАВ І ГЕНІАДІЙ. Підчас Св. Літургії Заупокійна Ектенія за душі мільйонів братів і сестер, що агинили на Україні від голоду в р.р. 1932-1933.

Год. 12:00. Посвячення місця під будову ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА на честь наших братів і сестер, що життя своє зложили на шляху боротьби за Правду Христову на Україні та за її волю і державність. Після цього спільна молитва до Пресвятої Богородиці.

Год. 2:00 пополуд. Посвячення друкарні та інших будинків.

Год. 2:30 пополуд. Відкриття АРХІВУ-БІБЛІОТЕКИ Української Православної Церкви в ЗДА.

Після цих урочистостей, на терені сусіднього „Українського Села“ (власність парафії Св. Володимира в Нью Йорку), концерт народних пісень та товариська зустріч учасників урочистостей.

Доїзд потягом з Нью Йорку, Ньюарку і Філадельфії до ст. Нью Бронкс (Пенсильванія Рейлрод), звідси автобусом № 60 до Св. Баунд Брук. Доїзд автобусом: дорога № 1 через Нью Бронкс, № 29 і 28 через Баунд Брук, Н. Дж. — Телефонувати на № 9-2348 — Баунд Брук, Н. Дж.

Консисторія Української Православної Церкви в ЗДА.

УВАГА!

ШІКАГО, ІЛ., Й ОКОЛИЦЯ!

УВАГА!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В ШІКАГО

ЗАПРОШУЄ ВАС З РОДИНОЮ П ЗНАКОМИМИ

НА СУБОТУ, ДНЯ 31. ТРАВНЯ 1952 РОКУ

О ГОД. 8. ВВЕЧОРІ ДО ПІЛЬЗЕН ПАРКУ

3043 WEST 26 ВУЛ. (пір Олбані)

ЦЕ ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ

РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ БАЛЬ

ВСІХ ВІДЦІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З ОКРЕМОЮ ПРОГРАМОЮ ДЛЯ МОЛОДІ.

ЦЕ СТІЧКА ВСІХ УКРАЇНСЬКОЇ ШІКАГОВСЬКОЇ ГРОМАДИ. Причиніться й Ви до звеличання цього ВЕЧОРА У. Н. СОЮЗУ!

YOUTH SPRING FESTIVAL & BALL

IN THE BEAUTIFUL PILSEN PARK BALLROOM, 26th & ALBANY

SATURDAY, MAY 31st, 1952 at 2:00 P. M.

Special midnite program. — You and your friends are cordially invited.

Ukrainian National Association District Committee.

ЗАМІТКА: Український День відбудеться в неділю, ДНЯ 24. СЕРПНЯ в Riverview Park на Western і Roscoe Sts. Своєю участь в Маніфестації Дня оголосили: U. S. Senator Everett M. Dirksen, U. S. Congressman Timothy P. Sheehan, Chicago Tribune Commentator Robert R. Siegrist. — Просимо здержатися на цей День з іншими імпрезами.

СПЕЦІАЛЬНА ТЕЛЕВІЗІЙНА ПРОГРАМА ДО БУСЬ

— в справі —

ВІННИЦІ

В НЕДІЛЮ, 25. ТРАВНЯ Ц. Р.

В ГОДИНАХ ВІД 8:30 ДО 9:00 ВВЕЧОРІ

ЧЕРЕЗ ТЕЛЕВІЗІЙНУ СТАНЦІЮ WPIX — CHANNEL 11

Виступас перша група українських свідків про большевицький злочин у Вінниці. На чолі групи — Архієпископ Григорій — Вінницький і Житомирський. В переслуханні свідків беруть участь: д-р Метюс, керівник комісії Американського Конгресу для дослідження поза-американських варварств; Р. Вогелер — недавній в'язень мадярських комуністів; коментатор антикомуністичних телевізійних програм Геррі Т. Брентидж і представники американських пресових органів. — Перекладачем під час інтерв'ю буде о. В. Профета.

3 ОСТАННІХ ДОПОВІДЕЙ

‘З чим ідемо на Конгрес Українців?’

На названу в заголовку тему американської преси. З негативних ризиків названі 1) незручні вирази і в неділю 11 ц. м. в Нью-Йорку доклад ред. Іван Кедрич-Рудницький, укладений тамтешніми Відділами СУНД-у. З уваги на позицію докладчика в нашому політичному житті доклад цікавий головним тим, що він авторитетно, хоч і не офіційно, пояснював становище того українського політичного табору, що згуртований в Порожніні Політичній Групі і Демократичному Блоці. — Докладчик, згаданий лише два перші Конгреси Українців в ЗДА з 1940 і 1944 рр., ширше зупинився на останньому конгресі з 5 і 6 листопада 1949 та на причинах, що викликали були різний підхід до УКК та палкі дебати всередині громадянства. Докладчик зазначив, що поміняв всі інші справи без уваги на їх вагу та порушує тільки те, що торкається консолідації на терені УКК. Характеризуючи останній Конгрес підкреслює його найбільший позитив — одностайну національну маніфестацію назвух, що викликала прихильні відгуки в

американській пресі. З негативних ризиків названі 1) незручні вирази і в неділю 11 ц. м. в Нью-Йорку доклад ред. Іван Кедрич-Рудницький, укладений тамтешніми Відділами СУНД-у. З уваги на позицію докладчика в нашому політичному житті доклад цікавий головним тим, що він авторитетно, хоч і не офіційно, пояснював становище того українського політичного табору, що згуртований в Порожніні Політичній Групі і Демократичному Блоці. — Докладчик, згаданий лише два перші Конгреси Українців в ЗДА з 1940 і 1944 рр., ширше зупинився на останньому конгресі з 5 і 6 листопада 1949 та на причинах, що викликали були різний підхід до УКК та палкі дебати всередині громадянства. Докладчик зазначив, що поміняв всі інші справи без уваги на їх вагу та порушує тільки те, що торкається консолідації на терені УКК. Характеризуючи останній Конгрес підкреслює його найбільший позитив — одностайну національну маніфестацію назвух, що викликала прихильні відгуки в

до УНРади призначено і примат, що стоїть поза всіма сумнівами. Існування такого центру є базою політичної діяльності для всіх українських організацій у світі і всієї політичної акції, різних таборів, бо тільки тоді можна б боротися за відбудову української держави після повалення Совєтів, коли існує видимий знак існування тієї держави в постаті її легального заступництва. Позитив на терені Конгресу й УКК повинна панувати консолідація, а співпраця всіх існуючих в ЗДА політичних груп повинна спиратися на здоровому компромісі. Провід повинен належати тим чотирьом давнім братським-догомовим організаціям, які створили все те, що новоприбулі тут застали, і які об'єднують масу свідомого і організованого громадянства, та тим давнім і новозаснованим політичним організаціям, що репрезентують чітко означені політичні світогляди. При добрій волі можливості і такій здоровій компромісі і тама співпраця всіх конструктивних українських сил в ЗДА та зокрема співпраця УКК і Представництва УНРади в ЗДА. Докладчик довше зупинився на відносинах сил в останньому УКК через постійну абсценцію, даліше зазначив членів і ствердив, що не можна скидати вини за всі нездорові наслідки такої абсценції тільки на членів УКК, неприхильних до УНРади, бо абсценція ніколи нікого в політиці не виправдує. Тому СУНД стоїв завжди на становищі, що треба вичерпати всі можливості, які існують, щоб довести до активної участі в УКК і співпраці на його терені та конструктивної поправки відносин. Тому СУНД, хоч не член Дем. Блоку, підтримував Прихильно й активно переговори Руб. Союзу і Дем. Блоку з УКК і буде за ратифікацію на Конгресі прийняти компромісової згадки. Тому докладчик закликає ринуче проти великої „революції“ у відношенні до УКК, в минулому і тепер. Погословки, наче б дем. табір приготувався до якоїсь опозиції на Конгресі, безпідставні, бо той табір взагалі не йде з ніякими опозиційними гаслами, а з конструктивною думкою із бажанням єдності, а не розбавлення. Вказуючи на кілька прикладів негативної, на думку докладчика, практиці останнього УКК, одночасно вказав на безперечні позитиви, на перше місце ставлячи тісну й найзгладішню співпрацю на терені УКК українців членів обох амери-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Шевченківські роковини.

Шевченківські роковини відбудуться укр. кат. громада в Бріджпорт, Конн. концертом у честь генія українського народу, що відбувся 27 квітня б. р. Концерт відспівано злученими хорами укр.-кат. громади в Стемфорді, якої диригентом є Д-р Василь Палідвор, і місцевим хором при гр.-кат. церкві під проводом проф. Івана Козака. П. Палідвор мав відітти, у якому навізуючи до слів Шевченка — порушити актуальні справи, що зобов'язують нас навіть на американській землі. Хорові точки вишлі бездоганно: Гарною була декламація п. Наталії Палідвор; п. Наталія також акомпаніювала при двох сольових піснях, що їх відспівав баритон Мирослав Стахів. Дуже гарний був виступ шкільних дітей, що в укр. строях вишшли разом на сцену та по черзі відспівували кожна свій вірш. Чистою укр. мовою відспівували дівчатка вже тут роджені, а найбільше всім подобалася декламація 3-літньої Малани Пилішової. Кінцева інсценізація „Невольник“, укладу п. Палідвора, була добре відіграна й неодноразово витиснула слюзу з ока. Прикінці належало б подякувати хористам зі Стемфорду, що допомогли місцевому хорі відітти річницю пророка укр. народу, а п. Козаків за труд у підготованні добре зложеної програми.

Присутний.

канських політичних партій, що на терені своїх партій працюють в користь той самої справи. Комплет „Українського Квартальника“ це безумовно величезний осяг, абстрагуючи від недоліків. Політична праця на кожному трудному терені завжди обривається на довшу мету і вона на око невидна, але це не значить що її нема. Теперішні американські прихильники України не з'явилися „з нічого“ і заслуга УКК тут величезна та незаперечна. Докладчик відповідав на запити присутних, агадуючи м. і. що всі культурні справи повинні поладувати Культурна Рада, яка така повинна повстати.

Присутний.

Вступайте в глени У. Н. Союзу

МЕНВІЛ-МІЛСТОН, Н. ДЖ.

Громадянське діло.

Гарний доказ єдності української еміграції, національної та громадської свідомості дали українські громадяни — старі та нові імigrанти — з околиць Менвіл-Мілстон — Рарітан стейту Нью-Джерсі проводячи збірку на весілі п. Богдана Гнidy, що відбулося тут дня 3 травня ц. р. На залик п. Станіслава Свіченюка і за активною допомогою дружини, п. Теодора Трензілюка, присутні сердечно відгукнулися і охоче зложили свої датки, щоб облігати долю своїх братів, що залишилися в Німеччині. По \$2 зложили: Богдан Гнidy, п. О. Смішкевич, О. Грецька; С. Гаврилук \$1.50; по \$1: І. Копела, Ст. Свіченюк, Степан Свіченюк, С. Мельничук, В. Ясеновський, І. Довгий, Т. Ковальчик, І. Бердїй, Т. Воробець, І. Обжакський, М. Попадюк, І. Волчук, В. Лаба, С. Балицький, О. Деркач, п. Граніло, М. Белл, Е. Шлігера, Т. Трензілюк, І. Гнidy, І. Курілюк, Н. Н. — Решту дрібними. — Разом зложено \$30.95.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острій і довготривалі недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздута жила відсутня без операції. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволено. — Офісний години: Щодня від 10 рані до 6:45 вечорі. В неділю від 11 до 1 поночі.

Dr. Med. R. TYLBOR
60 East 3rd St. (коро 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Fluorosceny. X-Ray. Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволено. — Офісний години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділю від 10-3 поночі.

Dr. J. DERUHA
128 East 86th St., New York City
Над станцією соб. Лексінгтон Ей. Окремий відділ для жінок. Ординув в будні дні 10-3 і 4-9 год. Особливу увагу звертає на недуги чоловіків і жінок, неправильності в ослабленні. — Показує студії в Європі.

ПРОДАЖ НЕРУХОМОСТЕЙ -- Real Estate

Відвідайте нас, коли хочете купити або продати: одно- або дворинні дома, апартаменти гавзи, фарми або літніскові дома, бизнесові об'єкти.

WALTER SHIPKA

100 — 2nd Ave. (bet. 5 & 6 Sts.) New York City

GRamercy 3-6761

Бюро відкрите кожного дня до 9. год. вечорі; в суботі і неділі до 5. пополудні.

NEW YORK — NEW JERSEY

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

(АСЕКУРАЦІЯ)

Дбайте про себе і про свій майток: Обезпечуйте: меблі, вогонь, життя, вікна, крадіж, автомобілі, відшкодування, козухи і біжутерію, випадки і слабкості.

ANTHONY SHUMEYKO

277 East 10th Street, New York 9, N. Y. — AL. 48779

ШИФАРТИ

ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОПІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, петичії та інші потрібні документи на спровадження кривних і знайомих до Америки зі скитальщиною та інших країн.

ПРОДАЄМО дома та всякого роду бизнеси. У всіх справах звертайтеся до звисного

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО

S. KOWBASNIUK

277 EAST 10th ST., (Near Ave. A.) NEW YORK 3, N. Y.

ЛЕКЦІЇ—НАУКА

ЩОДЕННОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

найкраще можете навчитися

РЕКОРДІВ (ПІЛІТ),

виконаних випробованою машиною системою. Телефонуйте увечері:

CANal 8-2796.

ПІАНІСТКА

КАЛІНА

ЧІЧКА-АНДРІЙСЬКО

дипломована в Берліні

уділяє

ЛЕКЦІЇ ГРИ НА

ФОРТЕПІАНО

Зголошення кожної п'ятниці і суботи між 7—8 год. вечір в Літературно-Мистецькому Клубі, 149 — 2-га Евеню в Нью-Йорку.

Лекції відбуваються в Мангтані і Брукліні.

Тел.: DI 6-0736

МАШИНИ

Перероблені

до

ПИСАННЯ

англійські, ціна \$25.00. М'ясо та

кож нові і перероблені українські

машини. Рахункові машини. О-

фісові прилади. Потрібно агентів.

ALL LANGUAGES TYPEWRITER

COMPANY

119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)

New York, N. Y.

Phone: CHelsea 3-8086

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИ ПОГРЕБНИК

УПРАВІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,

New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5748

Дай нові в модерні козальні

сім стилів каланді.

Першорядна обслуга в усіх по-

хоровах без різниці масткового

стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга Шпра і Чесна

Our Services Are Available Any-

where in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, NEW JERSEY.

ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам

по ціні так низькій як

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

\$150

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET

New York City

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура.

Модерна каландія де

ужитку даром.

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

РОЗШУКИ

ЛУЧКА ІВАНА і МУРЕКА ІВАНА
з Борщова, котрі виїхали до У.С.А.
перед війною, прошу їх, або хто
знає про них, писати на адресу:
KROZCZAK ANTON
7 Castlereagh, Redfern, Sydney
Australia.

Филип Тарнавський

пошукує свого батька АНТОНА
ТАРНАВСЬКОГО, народженого в
селі Добровичі, повіт Ярослав, я-
кий виїхав до Америки перед пер-
шою світовою війною. Хто знає про
нього, або він самий, прошу писати
на адресу мого товариша:
SCHWABERZ ANTON
Muenchen 22, Diana str. 2 I
U.S.A. Zone, Germany

ПРАЦЯ

Потребуємо ПОТЕРІВ. Кількаго-
динна праця денно від 5 до 10 веч.
Зголошувати до:
15-25 Whitehall Street
(близько S. Ferry, New York, N. Y.)
Кімната 210
денно від 10. рані до 3. пополудні.

Часоси — Журнали

Вже третій рік повільно змінюється
„САМОПОМОЧІ“
„НОВИЙ СВІТ“
пресовий інформаційний орган
новоприбулих у ЗДА.
Річна передплата 1.20 дол.
Ціна одного числа 10 центів.
„Новий Світ“ друкує також подя-
ки спонсорам з нагоди 5-ліття при-
буття скитальців до Америки.
Оголошення коштують лише 1 дол.
Адреса Редакції й Адміністрації:
„THE NEW WORLD“
P. O. Box 1084 Church St.
New York 7, N. Y.

ЗНАНА ЮВІЛЕРНА ФІРМА

ГОДИННИКИ
БРІЛІАНТИ
ПЕРСТЕНІ
РАДІА-
ГРАМОФОНИ
ЗВУКО-
ЗАПИСУВАЧІ
ФОТО-АПАРАТИ
МАШИНИ
ДО ПИСАННЯ

Найнижчі
ціни
18-місячий
сплати

LONGINES

UNIVERSAL WATCH & JEWELRY CO
Н. ПІКЕНС, власність
201 E. 14th Street, New York City (біля 3-ї Евеню)
Слухайте наші оголошення в радіопередачі п. Мельника і Чубатого.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА

ДЛЯ ЛЮБИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ І МУЗИКИ:
14 НАЙНОВІШИХ ПЛАТІВОК ЗА \$10.00. (Наша переказка).
5 Хорових: Через поле широкес. Ой сивий зазубленька. Хор Проф.
Ковчиня з 1922 року. (Оригінальний). Чумацька пісня. Закувала.
Хор П. Угладіського. Кум Брині. Хав козак. Муж. Хор. Попад-
садом. Ой на горі та сухий дубик. Хорі жіночі.
5 Танга. Серенади і найкращі соля: Через сад виноград. Вініч мої
вініч. Соля з орх. С. Крушельницька. Колис дівчино мила. І сис-
лося. Соля з орх. В. Тисляка. Ой там у лісі. Ірчик. І. Слободина.
Гей-го. Було не тужити. Чи справді. Прийде ще час. Вішне літо.
Осень. (Танга).
1 Найновіші платівки до танцю: Вальс Згода. Вальс Коханця.
Сочна Коломийка. Гоп мій грецький. Танець Лариса. Вальс
„Чари коханця“. Всі ці платівки за 10 доларів. Принамасмо також
долари Канадійські, Англійські фунти і т. п. Вислаємо Україн-
ські Платівки по цілому світу. Ждайте наш Каталог. Пишіть нині:

SURMA BOOK & MUSIC Co.

11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА МЕБЛІВ

SOUND FURNITURE MFG. CO.

430 E. 10th Street, New York 9, N. Y.

Вже тепер в нашому складі знаходяться чудові моделі найновіших

меблів до спалні, їдальні й т. п.

Коли у Вас є думка, щоб як слід ублажити свій новий дім,

відновити старі моделі, або прикрасити мешкання для дітей, то

звертайтеся до нас з повним довіром. Наші меблі є гарантовані за

якість й витривалість, а ціни приємні.

Позамісцеві замови з обслуговування нашим представником.

Телефонуйте: CA 8-4140.

Павло Марко, власність.

ПЛАСТИНКИ — РЕКОРДИ

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД

HANUSEY MUSIC COMPANY

724 Poplar Street Philadelphia 23, Pa.

Грамофони—потофони на легкі сплати.

Пишіть про безплатний каталог.

ДО УКРАЇНЦІВ
СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одиникий представник найкращих швейцар-
ських годинників „OMEGA“ в самому серці
української громади на півночі поруччє най-
новіший модель „OMEGA АВТОМАТИК“
годинник, що самий науковий.

Великий вибір гарних 14-каратових ви-
робів з золота і срібла на дарунки з різних
нагод. Ми тишімося вже 39 років великою
українською клієнтелею не лише в Шікаго,
але й вислаємо по всій Америці на С.О.Д.
замовлення. Гарантуємо і зверхтасмо гроші,
якщо нема 100% задоволення. Догідні спла-
ти без відсотків. Говоримо по-українськи!
Приходьте, телефонуйте, замовляйте пош-
тою:

M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel.: SElecye 3-5753

УКРАЇНСЬКЕ

ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО

В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ

335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

ТАРЗАН, ч. 2836. Слід конфлікту.

„Бетті не пішла б сама, капіта-
не“. О'Рорке доводив нетерпляче.
„Хтось або щось скопиво її. Ми
мусимо її знайти“.

„Хто б не знайшов її“. Вест ка-
зав, „нехай двічі вистріляти. Ми
зустрінемося знову тут при захо-
ді сонця“.

На короткий віддалі на південь
Тарзан, малпочоловік задержався
в своєму пошукуванні, щоб напн-

тис*води з джерела. З вітром
доходив запах лева Нуми, зміша-
ний з запахом Тармангані, білої
людини.